

Nagyváradai Estilap

Szerkesztőség:
Károly herceg-utca 6. sz.

Szerkesztésért felelős:
MARTON MANO
főszerkesztő

X. évfolyam
278. szám

Kiadóhivatal:
HEGEDÜS. HIRLAPIRODA
Bul. Reg. Ferdinand

Oradea—Nagyvárad
Szerda, 1928. december 5.

Hegedüs Nándor, a Magyar Párt jelöltje, a biztos győzelem kilátásával megy a választási harcba

Az egész ország sajtója kivétel nélkül, a legnagyobb érdeklődéssel fogadta Hegedüs Nándor vasárnap elhangzott programbeszédét, mely kétségteljesen egyik szenzációja volt a választási kampánynak. A magyar kisebbségi lapok a legmelegebben kommentálják a magyarság összes problémáira részletesen kiterjedő nagyszabású politikai beszédét, a mely a tíz esztendő harcban megerősödött és tapasztalatokban meggazdagodott magyar politikusnak kétségteljesen legteljesebb megnyilatkozása volt. Hasonlóképpen az abszolút elismerés hangján írta Jakabffy Elemér programbeszédéről.

Elsősorban azonban Nagyváradon és Bihar megyében kelteti a beszéd rendkívül feltűnést. A választópolgárok ezrei azzal az érdeklődéssel távoztak a Katolikus Körből, hogy Hegedüs Nándor minden tekintetben méltóan fogja tudni képviselni azokat a nemzeti érdekeket, amelyeknek kielégítése most már or. kerül. A hangulat Hegedüs Nándor és a Ma-

gyar Párt mellett annyira lelkes, hogy a győzelemhez több kétség sem férhet.

VÉGIG BIHARMEGYÉN

A Magyar Párt egyben a folytatja propaganda-körútját és a magyar párti jelöltek Fugyivásárhelyen és a környék többi nagy falvaiban fogják kifejteni programjukat a magyar választók előtt. Természetesen, ezeken a választási körutakon is részt vesz

Hegedüs Nándor és programját a falusi nép előtt is kifejti.

A legnagyobb érdeklődésre tarthat számot mindezekon túl is a nagyváradai kereskedők és iparosok holnap esti értekezlete, amelyen Hegedüs Nándor a gazdasági és pénzügyi problémákról fog beszélni, — olyan kérdésekről, amelyek mindenkit elsősorban érintenek és amelyeknek helyes megoldásától függ mindenkinek jobb jövője.

A MAGYAR PART választási gyűléseinek sorrendjébe a következő változás állott be:

Dec. 6-án: Bors, Nagyszávó, Kisszántó.

Dec. 8-án: Belényes.

Dec. 10-én: Margitta.

Az országgyűlési képviselőválasztásokkal kapcsolatban részben az iparosok kívánságainak megismerése, részben a képviselők programjának ezzel való összeegyeztetése érdekében az országos Magyar Párt szerdán, 5-én este fél 8 órakor a Katolikus Körben nagy iparos- és kereskedő-gyűlést tart. Nagyvárad összes iparosai és kereskedői ezen minél tömegesebben jelenjenek meg. A szervező-bizottság.

Szántó Dezső dr fogvatartásáról ma délután dönt a vádtanács

Szántó Dezső dr, ügyvéd ma utat rópiratban azt a beszédet, amelyet a Dolgozók Blokkjának elmul vasárnapi nagyváradai gyűlésén elmondott. A beszédben az ügyészség izgatás és lázításra való buzdítás büntetést látta fennforogni és ezért elrendelte Szántó Dezső letartóztatását.

Szántó Dezső dr tegnap délután óta a nagyváradai ügyészség foglya és az éjszakát már cellában töltötte.

Szántót tegnap délután Babic vizsgálóbíró hallgatta ki. Az ügyvéd kérte szabaddá való helyezését, miután a kamara tagja, be-

jelentett lakása van, szökésétől tehát tartani nem kell. A vizsgálóbíró Szántó Dezső ügyiratát átadta a III. szekciónak, amelynek Szöllőssy Gyula az elnöke. A vádtanács ma délután dönt Szántó Dezső további fogvatartásáról.

Három halottja van a székellyhidi gyári robbanásnak

Kazánsérülés okozta a borzalmas robbanást

Székellyhiden működik egy papírlémez-gyár, amely tegnap egy robbanás következtében majdnem elpusztult. A gyár anyagi károsodásánál sokkal jelentősebb, hogy

a robbanásnak három halálos áldozata és három súlyos sebesültje van.

Meghaltak Matei József 25

éves, Szodorai Sándor 39 éves munkások és Bozsányi Margit 19 éves munkásnő. A három leg súlyosabb sebesült: Pap Julianna 22 éves leány, Nagy István és Mahanka István. A sebesülteket Vámos Andor dr, székellyhidi orvos és Nagy Pál József dr, körorvos részesítették első segélyben. A halottak agnoszkálása és hatósági orvosi szemle után megkezdtek,

hogy a hozzátartozók a szerencsétlenül járt munkások holttesteit eltemethessék. A csendőri nyomozás megindult, Riedl Rudolf a gyár főgépésze szerint,

a robbanást egy harminckét centiméteres hasadás okozta, amely a régi kazán testén ből felfedezhető.

A régi kazán valószínűleg túl-

fűlt és sérülése révén nem bírta el a magas gőznyomást, amely széthajította és három halott és egy csomó sebesült szerencsétlenségét idézte elő. A nagyváradai ügyészség valószínűleg egy vizsgálóbíró fog delegálni, hogy nyomozza be, illetve vizsgálja felül a székellyhidi gyárrobbanás körülményeit.

Javult az angol király állapota

— Az Estilap eredeti távirata —

Londomból jelentik: György angol király környezetében valamivel jobb a hangulat, mert állítólag némi javulás mutatkozik a király állapotában.

Letartóztatások egy filmpremier után

— Az Estilap eredeti távirata —

Párisból jelentik: A franc a fővárosban egy háborus témájú filmet mutattak be, melynek „Nagy Próbátétel” a címe. Az előadás után nagyarányú antimilitarista tüntetés tört ki. A rendőrség beavatkozott és nagyon sok embert letartóztatott.

ELLENFORRADALMI TUNETEK OROSZORSZÁGBAN

— Az Estilap eredeti távirata —

Vilnából jelentik: Oroszországból érkező hírek szerint, a szovjet hatóságok lefegyverezték és letartóztatták a VI-ik gyalogezred III. zászlóalját, amely megtagadta az engedelmisséget és nem akart az ellenforradalmi tömegekre, fehérekre sortűzet leadni. Minsk mellett, a vasútvonalat a fehérek erősen megrongálták. Az ellenforradalom vezére egy volt tiszt.

Két évi börtönt kapott egy beomlott ház építész

Párisból jelentik: Tegnap kezdtek meg a vincennesi halálház építője ellen a büntetőper tárgyalását. Tudvalevő, hogy október 18-án, Páris közelében, Vincennesben egy épülőfélben lévő ház beomlott és tizenhét ember halt meg. Az építész két évi börtönre és ötszáz frank pénzbüntetésre ítélték, — a büntetés végrehajtását azonban felfüggesztették. Megállapították, hogy szakértelem nélkül építkeztek helyenként tulterhelték a falakat és túlméretezték az arányokat.

Választási igazolványát vegye ki. — Holnap osztják a P. és W. betűket. — Délután is lehet

AZ ESTILAP PANASZKÖNYVE

Nyílt levél dr. Lazar Aurel úrhoz, az átmeneti városi tanács elnökéhez!

Ez év június 29-én aelt beadványomban arra kértem a városi tanácsot, hogy rendelje el a Sr. Vlahuta (Szent János)-u. 1. sz. háznak három hó alatt lebontását, mert ezen épület a városnak szégyenli, úgy forgalmi, mint városépészeti szempontból.

Beadványomra mai napig sem kaptam választ, pedig jeleztem, hogy városfejlesztési szempontból, ezenkívül még 21-féle javaslatom van, melyek közül legelőbb is a városi vízellátás ügyére vonatkozólag akarok olyan indítványt tenni, hogy — a polgárság megterhelése nélkül is — víz-órák beszerzésének feleslegessé válása után, még egy évtizedig is megfelelné a városi vízmű mai teljesítő képessége mellett!

Azonban a polgárságnak az a

néhány tagja, akik a körügy önzetlenül érdekel és aki hivatva volna a városi tanács ügyeit állandóan ébren tartani, a városi tanács részéről oly közönnnyel találkozik, hogy ma-holnap senki sem vesz már magának fáradságot arra, hogy a város problémáival foglalkozzék!

Ez adja meg nekem a Látorstógot, hogy e városi ügyben ön-höz forduljak ezután s arra kérem, hogy a fenti ügyben személyesen intézkedjen, mert másképp megtörténhetik, hogy a városi tanács hibájából a jövő tavasszal egyetlen egy számbavehető építkezés sem lesz Nagyváradon.

Mély tisztelettel

Emődi János,

nyug. vasúti tisztv.

SPORT

A TEGNAPI BOXVERSENY EREDMÉNYEI

A Törekvés tegnapi versenyén a következő eredmények voltak:

Első súlycsoportban: 1. Speibelvein. 2. Besenyei. 3. Nagy Imre.

Második súlycsoportban: 1. Blaga. 2. Husz. 3. Török.

Ki tudja megmondani?

Mik az előnyei és hátrányai a

Modern házasságnak

Megtudhatja ma az Apollóban

Holnap

december 5-én

adják ki a P és W
betűk választási
igazolványait.

Jándi Dávid kiállítása az Ujságíró-Klubban

Az Ujságíró Klubban néhány nappal ezelőtt nyílt meg Jándi Dávid nagybányai festőművész kiállítása. Ezt a nevet jól meg kell jegyezni. Jándi előtt nagy jövő áll, akik a képeit megnézték titkolhatóan nagyrabecsüléssel vannak iránta. Öserejű talentum. Sajnos, már minden szót elpuffogatunk olyanokra, akik nem érdemlik meg az elismerést. Új jelzőket kellene faragni Jándi művészetének a megjelölésére. Pasztelljei meglepő különös érzésvilágról lebbentek föl a tányírt. Minden megnyilatkozásában egyaránt művész Jándi, képei inkább kétásterű, színes föllobbanásai döbbenetesen őszine és mely hargulatainak.

ingpoupmonk oriasi varasztanban 156
lel ölyett 108 leiert — LEITNER
MARTON R-T-nál

LAURA LA PLANTE
ÉS BEREGI OSZKÁR
játsszanak ma az Apollóban

FILMPALACE:
ma: Menekülés a házasságból.
péntektől: „Csillagok utja”.

HIREK

Budapestre féláru utazás. Decem-
ber 3—11-ig. Igazolványok
a Dacia Menetjegyirodában.

Ki tudja megmondani?
Mik az előnyei és hátrányai a
Modern házasságnak
Megtudhatja ma az Apollóban

* Holnap osztják ki a P. és
W. betűk választási igazolvá-
nyait. Délután is kivehető.

* Milyen alapon stabilizálják
a leit. A lei stabilizációja min-
denkit érdekel, de ezt még
véglegesen nem döntötték el,
ellenben az 1928 évben készi-
tett összes Ufa filmek közül
legnagyobb sikert a közönség
köréből az egész Európában a
„Titkok tükre” c. minden eddig
felülmúló filmremek érte el,
mely úgy kiállításánál, rende-
zésénél, mint a szereplők mű-
vészi játékanál fogva, messze
tulszárnyalja úgy a Faustot,
mint a Metropolit. E filmre-
meket ma kezd vetíteni a
Heyman-Szinkör rendes hely-
árakkal.

* Nagy nyakkendő-vásár
Hollósnál.

LAURA LA PLANTE
ÉS BEREGI OSZKÁR

játsszanak ma az Apollóban

* Elhalasztott Chanuka-estély.
A december 8-ára publikált Avi-
va-Barisszia Chanuka-estélyt a
közbejött választások miatt, de-
cember 18-ára halasztották. Az
estély a Heyman-Szinkörben lesz.

Ki tudja megmondani?
Mik az előnyei és hátrányai a
Modern házasságnak
Megtudhatja ma az Apollóban

* Holnap osztják ki a P. és
W. betűk választási igazolvá-
nyait. Délután is kivehető.

Megbízható minőségben vásznak, chif-
fonok, étkező készletek LEITNER
MARTON R-T-nál.

LAURA LA PLANTE
ÉS BEREGI OSZKÁR
játsszanak ma az Apollóban

* A volt MAV nyugdíjasok arc-
képes igazolványaitat ma előbb
szolgáltatassák be az állomástönök-
séghez érvényesítés céljából a
jövő évre. A meghosszabbítást
írásbeli kérvénnyel kell kérni.
Láttaoztatni kell azt az anya-
könyvi hatósággal és melléke-
ni hozzá egy pénzügyigazgatósági
nyugtát is arról, hogy a kérvé-
nyező állami nyugdíjas.

Petrovici cukorkagyló

Str. Alexandri 28. szám alatt
detail eladásra is berendezkedett, hol
kizárólag friss csokoládék és bonbo-
nok lesznek forgalomba hozva. 1034

* Két nagyvárad mérnök ki-
tűntetése. A posta vezérigazgató-
ságának felterjesztése alapján a
régénstanács a „Coroana Roma-
niei” tisztikeresztjét adományoz-
ta Fülöp Sándor nagyvárad fő-
mérnöknek. A kitüntetett Fülöp
főmérnök a posta nagaszpítés-
osztályának önálló erdélyi vezé-
tője, akit kiváló szaktudása és
puritán jelleme emelt — kisebb-
ségi léte — a magas pozícióba.
Kitüntetésé alkalmával számosan
gratuláltak neki. — Hasznló ki-
tűntetést kapott Filip Imre
mérnök.

* Holnap osztják ki a P. és
W. betűk választási igazolvá-
nyait. Délután is kivehető.

Üzletelhelyezés!

Neuländer és Welsz utóda

Lőrincz Testvérek

férfiszabócég értesíti a n. é. kö-
zönséget, hogy üzletét Nicolae
Iorga (Zöldia)-utcáról

Avram Iancu (Kossuth)
u. 12 sz. alá helyezte át

ahol angol szövetekből dusan fel-
szerelt raktárával, a legutolsó di-
vat szerint, a legkényesebb izlé-
seket is kielégítjük. 1042
A közönség további pártfogását
kérjük.

FILMPALACE:

ma: Menekülés a házasságból.
péntektől: „Csillagok utja”.

Nagyon olcsó árak barchendekben,
divat pongyola flane.ekben
LEITNER MARTON R-T-nál.

MOZI

FILMPALACE MŰSORA:

Kedden premier: Menekülés
a házasságból.

Szerda: Menekülés a ház-
asságból.

Csütörtök: Menekülés a há-
zasságból.

Jön: A csillagok utja. Gréta
Garbó és Lars Hanson.

HEYMAN-SZINKÖR HETI
MŰSORA (Telefon 29.)

Keddtől: Titkok tükre. (Te-
temrehívás. Világszenzáció. —
Fritz Rasp és Rina de Liguuro
Felicita Malten.

APOLLÓ MOZGÓ MŰSORA:

Keddtől kezdve: Modern há-
zasság.

Heyman-Szinkör

Mától kezdődőleg:
Az Ufa filmgyár minden ed-
digit fölülmuló remekműve

Titkok tükre

(TETEMREHIVÁS)

Világszenzáció!

Fritz Rasp — Rina de Liguuro

Apolló mozgószínház

Keddtől kezdve:

Modern házasság

Vigjáték.

LAURA LA PLANTE
ÉS BEREGI OSZKÁR

a főszereplők.

Ezt megelőzi egy kitűnő
vigjáték.

Filmpalace

Ma premier:

Menekülés a házasságból

A főszerepben: Elga Bring.

Jön: a

Csillagok utja

Grete Garbó — Lars Hanson

Passage mozgó

Sas passage

Mindennap előadás
5, 7 és 9 órákPáholy:
Zsölle: **15** más: **8**
Lei**Heti műsor:**Kedd:
Apáca naplója
Szerda:
Apáca naplója**Bianu Jenő dr bucsuja
a nagyváradai újság-
íróktól**

Tegnap Váradon járt Bianu Jenő dr, az erdélyrészi sziguan-cák főnöke, akit a Maniu-kormány még felelősségteljesebb és nagyobb méltóságu pozícióba helyezett: ő lett az ország összes sziguan-cáinak alvezérigazgatója. Hivatali székhelye ezzel Kolozsvárról Bukaresztbe tevődött át.

Most, hogy Nagyváradon töltött rövid időt, felhasználta tartózkodását arra, hogy bucsut vegyen a nagyváradai újságírói kartól, a melynek igaz és őszinte támogatója.

Az újságírók közelről tudják, hogy mindig dr Bianu Jenő korrektűsége, hozzáérhetetlensége és objektív magatartása dőlt meg, ha egyes tulambicózus ajánlatai ugynevezett „nagy eredményeket” akartak produkálni.

Katona Béla a nagyváradai újságírók részéről a Bianu Jenő dr európaias megértő szellemébe vetett reményt tolmácsolta az új alvezérigazgatónak mielőbb elfoglalná roppant felelősségteljes helyét.

LAZADÁS**AFGANISZTÁNBAN**

— Az Estilap eredeti távirata —

Londonból jelentik: A Re-rer-ügynökség kommunikéje szerint, Afganisztánban hatalmas lázadás tört ki. A zendülők felgyújtották a királyi palotát és a repülőtérén a gépszíneket. Más jelentések szerint, királyhű törzsek felfordultak a kormány csapatok támogatására. Az afgán miniszterek tárgyalnak a főkelők vezérével.

Megérkezettés a mai naptól fogva
minden este koncertezik a Palace kávéház
európai hírzene kara**a Palace
Melodie Jazz
Szerdán
nagy táncestély****Változatlanul súlyos
az öngyilkos Stern Miklós állapota**

Az „Estilap” tegnap számban teljes részletességgel beszámoltunk Stern Miklós, a fiatal váradai papirkereskedő öngyilkosságáról. A család tagjai a reménytelenség első perceiben nem akarták elhinni, hogy a kitűnő anyagi viszonyok között élő Stern Miklós megmérgezte magát. A kezelőorvosok ezzel szemben nyomban megállapították, hogy

Stern Miklós nagyobb mennyiségű medinált vett be álmatlansága ellen.

Hogy Stern hogyan jutott hozzá ilyen nagymennyiségű gyógyszerhez, azt még nem sikerült megállapítani. Igen valószínű, hogy több orvossal iratta föl magának a medinált és azokat különböző gyógyszerárakból szerezte be. Így gyűjtötte össze magának olyan mennyiséget, amely esetleg végzetessé is válhat. Bár Stern Miklós semmi olyan írást, vagy levelet nem hagyott hátra, amely tettét megmagyarázhatná.

igen valószínűnek látszik,

hogy az öngyilkossága már napok óta készülődött.

Stern Miklós állapota különben egyformán súlyos. Az öntudatlan állapot még mindig tart. Az orvosok véleménye szerint, amennyiben komolyabb komplikációk nem lépnek föl, közvetlen katasztrófától nem kell tartani.

Ma késő délelőtt újból érdeklődünk Stern Miklós sorsa felől. A kórház inspekciónak orvosa kijelentette, hogy a nagybeteg még mindig öntudatlan állapotban van.

**Egry volt polgármester és Samarineau hírlapíró
pörében nem rendelték el a kézirat beszerzését**

A nagyváradai publikum jól ismeri már Samarineau Mihály sajtópörét, amelyet Egry Gergely volt polgármester indított ellene, azért, mert a Cuvantulban város-házi panaszokkal vádolta meg őket. A legutóbbi tárgyalást elnapolta a bíróság azért, mert a két bíró között vélemény eltérés volt. Ma hármastanács tárgyalta a sajtópört, Nesselrode elnökölte

alatt, Smeltz és Fercigan bírák voltak a szavazóbírók. A tárgyalás alatt Samarineau kérte, hogy szerezze be az eredeti kéziratot, mert azon, véleménye szerint, a Cuvantul szerkesztősége változtatásokat eszközölt. A bíróság rövid tanácskozás után ki-mondotta, hogy

nem tartja szükségesnek a kézirat beszerzését,

mert a cikk kifejezéseiből megállapítható, hogy az Samarineau dialektikájával azonos.

Ezután Samarineau bejelentette tanuit. Balogh Lajos Leó, Bucurenciu rokkant főhadnagy és Popescu Halmagel kihallgatását kérte a bíróságtól. Mind a három tanu beidézését el is rendelték s ezzel az akkorddal a tárgyalás újabb elnapolást nyert.

**Hárommilliárd lejes német kölcsönt kapott
Románia**

Bukarestből jelenti a Rador:

Berlinből érkezett távirat szerint, Raducanu munkügyi miniszter németországi tárgyalásai a legteljesebb sikerrel végződtek. Megállapodtak abban, hogy

Németország azonnal hetvenöt és fél millió aranymárkát folyósít Románia számára.

Ebből az összegből harmadmillió aranymárka azonnal, a legközelebbi napokban már be is folyik az államkincstárba, a további negyvenöt és fél millióból pedig

külön alapot létesítenek, amelyből a szükséghez képest fognak utalványozni. Ilyenformán

három milliárd lej

kerül néhány napon belül az országba, ami Románia gazdasági és pénzügyi élete szempontjából rendkívül fontos.

A hirt Bukarest politikai és pénzügyi köreiből a legnagyobb örömmel fogadták. Maniu miniszterelnök azonnal

táviratilag aprobálta

Raducanu összes intézkedéseit. A

tárgyalások a legkedvezőbb atmoszférában folytak le és a német pénzügyminiszter bankettet adott Raducanu miniszter tiszteletére.

NYITÉR

Feuerstein Mihály pénzeszedő állásától elbocsájtottam, sem útlevelet, sem pénzfizetéseket nevében fel nem vehet.

1055 Deutsch József részletes.

A NEMZETKÖZI AUTOFORGALOMBAN ÚJ JELE VAN ROMÁNIÁNAK

A nagyváradai államrendőrség felhívja mindazokat, kiknek nemzetközi forgalmi engedéllyel ellátott autójuk van, hogy mátol kezdve Románia nemzetközi jele nem „R.M.” hanem csupán „R.” lesz. Eddig az „R” betűt Oroszország használta, de Oroszország jele a jövőben S. U. (Sovjet-Union). A rendőrség kéri a nemzetközi jelzéssel rendelkező autótulajdonosokat, hogy a jelzőtáblákat az előírás szerint haladéktalanul festessék át.

**Pusztító viharok az egész
országban**

Ma reggel az egész Románia területén óriási téli vihar tört ki. Az ország minden részében havazik és pusztító orkánok dúlnak. A vihar nagyon sok helyen megszakította a telefon és távirát-összeköttetést. Bukarest összeköttetése Csernoviccal, Craiovával, Kisenevvel, Temesvárral és Kolozsvárral reggel kilenc órákor megszakadt. Craiova és Kisenev között a táviró-áram is szü-

netel.

A kormány rendeletére azonnal munkások, katonaságok vonultak ki a forgalom helyreállítására. Egyes helyeken a vasúti forgalom is veszélyeztetve van.

Nagyváradon kora reggel óta sűrűn esik a hó és nyomban el is olvad, miután a hőmérséklet lényegesen enyhébb, mint az ország más részein.

Ma és mindennap:

Az UFA-filmgyár minden eddig felülmúló remekműve

Heyman-szinkörben

Titkok tükre

Tetemesrehívás

Világszenzáció!

FRITZ RASP, RINA de LIGUORO

Világszenzáció!

**Az Old England üzletfelosztás miatt
hatóságilag engedélyezett végeladást rendez**

